



# Nap

november

Észlelő	vizu+fotó	műszer	módszer
Farkas László (Budapest)	14+2	10 L	v, r
Forgács József (Oroszlány)	3	6,3 L	v, r
Glász Gábor (Környe)	8	6,2 T	v
Hadházi Csaba (Hajdúhadház)	4	16 T	v, r
Iskum József (Budapest)	4+1	10 L	pr, tá, r, v, f
Jurek Zoltán (Debrecen)	1	4 L	v
Mizsér Csaba (Budapest)	1	7,0 L	pr
Dr. Prehoffer Elemér (Budapest)	15	8 L	pr, r
Ravasz Bálint (Gyopárosfürdő)	1	5 L	pr, r
Tóth Krisztián (Dunakeszi)	2	5 L	pr
Vicián Zoltán (Héhalom)	1	25 T	v, r

Észlelések száma: 54+3 Foltcsoport MDF: 6,1  
 Észlelt napok száma: 20 Fáklya terület m<sup>2</sup>: 2,35  
 Észlelt foltcsoportok száma: 122

Rövidítések: v= vizuális módszer, r= részletrajz, f= fotó, pr= projekciós módszer, tá= táblázatos adatok, j= jegyzet, AA= aktív terület, MDF= átlagos napi gyakoriság, PU= penumbra, U= umbra, CM= centrálmeridián.

A hónap első fele volt az aktívabb. 5-én, 11-én és 16-án 9 AA-s csúcsok voltak megfigyelhetők, 16-ától fokozatosan csökken a foltszám és 24-étől 4 AA-nál stagnál. Az északi félgömbön csaknem kétszer annyi csoport tűnik fel, mint a délin (összesen 26 AA). 10 db. 4 napnál rövidebb élettartamú póruscsoport volt, 10 db. I-C típusú, 2 db. H típusú, a maradék 4 db. D-E típusú csoportokat alkotott.

A hó elején az első feltűnő foltcsoport egy H típusú -16°-on, 3-án megy át a CM-en. Nem sokat változik, szinte ugyanilyen szerkezettel tér vissza a hó végén, mikoris 30/1-jén van a CM-en. Nem volt nagy folt, (maximális átmérője 40x80 ezer km), mégis érkezett róla érdekes leírás. Vicián Zoltán 25 cm-es Newton-távcsövére 11 cm-es eltolt nyílást készítve a következőképpen látta a foltot: "A főfolt D-i részén a Secchi-gyűrű granulált, a legnagyobb U széle szőrös, a szálak benyúlnak néhol a PU 3/4-éig. Az egész csoport körül jól észlelhető a granuláció, a PU szálas szerkezete. Világosabb és sötétebb részek váltakoznak és a PU szálak ezek között húzódnak, de sem a vastagságuk, sem a hosszuk nem egyforma. A PU szélénél vastagabbak; a kis foltknál is sejtethető hasonló szerkezet."

1-jén kel +10°-on egy D típusú AA, hossza 160 ezer km, a követő folt bizonyultabb. 7-én a CM-en, egészében nem változik, csak 12-én a nyugati peremen. A követő elveszti PU-ját. 9-én keletkezik a CM-en kb. -37°-on egy B típusú AA, mely rövid életű. 16-án a Ny-i perem szintén -37°-on keletkezik egy B típusú AA. 8-án keletkezik a K-i peremnél egy pórús, mely 9-én B típusú, 11-én C típusú, 12-én a CM-en -23°-on, 14-én már egészen más, négy PU-s folt és sok pórús lánc. 16-án csak két fő foltból áll, ekkor nyugszik. 9-10-én kel folyamatosan egy hosszú, három fő foltból álló D típusú AA, bár lehet, hogy két darab egymás mögött, kb. 300 ezer km hosszú, +33° szélességen. A vezető folt U-ja összetett, 15-én a CM-en, 16-án a két belső folt elveszti PU-ját, 20-án nyugszik. 25-én kel a -16°-on visszatérő csoport, H típusú, változatlan szerkezettel.

ISKUM JÓZSEF